

Περιεχόμενα

Εισαγωγικό σημείωμα 13

ΟΜΙΛΙΕΣ

Μιχάλης Δαμανάκης

Ελληνική γλώσσα και διασπορά .....

19

David Holton

Σκέψεις για την υποδομή της διδασκαλίας της νέας ελληνικής στο εξωτερικό:
Βοηθήματα και μορφές υποστήριξης .....

34

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

Μ. Αγαθαγγελίδου

Το παραδοσιακό παιχνίδι στη διδασκαλία της γλώσσας .....

45

Ν. Αμβράζης, Ε. Παναγοπούλου

Η δράση του Unique με τίτλο Standardisation of teaching methods of less
spoken European languages. Πρώτα συμπεράσματα .....

55

Π. Ανδρέου

Προφορική παραγωγή ομόηχων τύπων από φυσικούς και μη φυσικούς
οιμιλητές μέσα σε φράση-πρόταση. Πορίσματα μιας πειραματικής
μελέτης .....

68

Θ. Αντωνιάδης

Η διδασκαλία ελληνικών στο πλαίσιο του προγράμματος «Εκμάθηση
της ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης σε εργαζόμενους μετανάστες». .....

73

Z. Βαζούρα

Στόχοι και βασικά χαρακτηριστικά στην εκπαίδευση από απόσταση .....

87

A. Βακάλη, N. Δασκαλάκη	
Η περίπτωση των ελληνικών σχολείων της Κορτυτσάς	98
A. Βακάλη, N. Δασκαλάκη	
Τα εγχειρίδια «Νέα Ελληνικά για μετανάστες, παλιννοστούντες, πρόσφυγες και ξένους (Α, Β και Γ) επίπεδο “...και καλή επιτυχία” του ΙΔΕΚΕ	113
Γ. Βαρθαλίτης, Σ. Καμαρούδης	
Ενισχυτική διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας σε ομογενείς φοιτητές	129
Γ. Γαβριηλίδου	
Τα πολλά λόγια είναι φτώχεια: Οι παροιμίες και τα γνωμικά στη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας	135
A. Γκαϊνταρτζή, P. Τσοκαλίδου	
Οδεύοντας προς την ανάπτυξη διαπολιτισμικής και διγλωσσικής συνειδητοποίησης: Διερεύνηση ζητημάτων ταυτότητας και ετερότητας στο ελληνικό δημοτικό σχολείο και σχεδιασμός διαπολιτισμικού εκπαιδευτικού υλικού	146
E. Γρίβα, E. Τσακιρίδου, A. Γελαδάρη	
Στρατηγικές ανάγνωσης στην ξένη γλώσσα από μαθητές μικρής ηλικίας ..	161
Σ. Γρόσδος	
Τάξη υποδοχής: Μία πρόταση για τη διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας σύμφωνα με τις αρχές της διεπιστημονικότητας και της λειτουργικής χρήσης της γλώσσας	181
E. Γώτη	
Μνήμες και πρακτικές της διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας σε σχολείο του Λονδίνου	188
K. Δημητριάδου	
Η εικόνα ως συγκείμενο της γλωσσικής διδασκαλίας: Η περίπτωση των εγχειρίδιων της γλώσσας για τους μουσουλμανόπαιδες της Θράκης ...	196
Θ. Διαλεκτόπουλος	
Διαπολιτισμική διάσταση στην εκπαίδευση σε πολυπολιτισμικές τάξεις Σχολείων Π.Ε του Ν. Έβρου	224
A. Ευθυμίου, M. Μητσιάκη	
Το πρώτο μου Λεξικό με εικόνες ως εργαλείο διδασκαλίας της ελληνικής σε αλλόγλωσσους	237

Δ. Ζύμωφ

Προβλήματα διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας στα Σχολεία και
Πανεπιστήμια των χωρών της πρώην Σοβιετικής Ένωσης 261

Ε. Ιγγλέση, Γ. Μπουνόβας

Η διαπολιτισμική εκπαίδευση στην πράξη: Η διδασκαλία ενός μαθήματος
ιστορίας στο Γυμνάσιο Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης Σαπών 267

Ε. Καλεράντε, Χ. Ζάχου

Από την τυπική επικοινωνιακή μορφή της γλώσσας των μεταναστών πρώτης
γενιάς στην ουσιαστική γλωσσική διάδραση και συμμετοχή των μεταναστών
δεύτερης γενιάς 280

Σ. Καμαρούδης, Α. Μαλέτσκος, Γ. Μπουνόβας

Η λέξη – φράση της εβδομάδας 294

Α. Καπραβέλου

Παραγωγή μιας διδακτικής ενότητας σύμφωνα με τις νέες διδακτικές και
παιδαγωγικές προσεγγίσεις στη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/
ξένης γλώσσας: Θεωρητικό πλαίσιο και γενικές εφαρμογές 302

Μ. Καρακολτσίδου

Το κοινό πλαίσιο αναφοράς για τις γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης
και η ελληνομάθεια του Γ1 επιπέδου 314

Α. Καραφύλλης, Π. Καρακατσάνης, Ε. Κανακίδου

Η γλωσσική πραγματικότητα στο δίγλωσσο Αναλυτικό Πρόγραμμα
των μουσουλμανικών σχολείων της Δ. Θράκης 326

Α. Καρυπίδου, Γ. Τοπαλίδης, Μ. Γκανάτσιου, Α. Γάτας, Δ. Τσιάμης

Δίγλωσση και τρίγλωσση εκπαίδευση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση 336

Κ. Κασβίκης, Α. Γακούδη, Χ. Κοτίνης

Ο ελληνικός πολιτισμός ως δεύτερος – ξένος και ως μια άλλη γλώσσα για
τους οικονομικούς μετανάστες και μετανάστριες 347

Σ. Κιουλάνης, Α. Παναγιωτίδου

Ανάπτυξη περιβάλλοντος εξ αποστάσεως επιμόρφωσης καθηγητών 361

Δ. Κοντογιάννη

Το Δημοτικό Σχολείο Ρεθύμνου: ένα σχολείο, μια ιστορία 366

Π. Κοριλάκη, Ν. Παλαιολόγου

Η αναγκαιότητα της παροχής ενισχυτικής εκπαίδευσης προς τους αλλόγλωσσους μαθητές σε σχέση με τις διαδικασίες κατάκτησης της δεύτερης ή ξένης γλώσσας 382

Τ. Κόστιτς-Παχνόγλου

Η ελληνική γλώσσα ως ξένη στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου στο Νις, Σερβία 396

Γ. Κουτρομάνος, Γ. Παπαϊωάννου

Pupils' behavioural, normative and control beliefs to continue to study in a Greek school of London: An application of the Theory of Planned Behaviour 400

I. Κοψίδου

Στρατηγικές επικοινωνίας σε μια πολύγλωσση και πολυπολιτισμική τάξη ... 411

M. Μαγκλάρα

Πρακτικές γραμματισμού: Περιπτώσεις παιδιών Ρομά 421

O. Μακρή, A. Ήργης

Η ελληνική γλώσσα: 292 χιλιόμετρα Βόρεια της Θεσσαλονίκης 436

A. Ματθαίου-Ματβέγιεβα

Ο ρόλος της μετάφρασης ως μέσο για την ανάπτυξη του προφορικού και του γραπτού λόγου στην εκμάθηση της ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση 446

Σ. Μητακίδου, E. Δανιηλίδου

Διδασκαλία και μάθηση της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας: Απόψεις εκπαιδευτικών 453

A. Μουτή

Στιλ μάθησης και επίδοση στο γλωσσικό τέστ 466

K. Ντίνας, S. Ηλιάδου-Τάχου

Μπουντώνας εναντίον Frobel: «Η ελληνική γλώσσα ως ξένη για τους «ξενοφώνους ομογενείς» στην οθωμανοχρατούμενη Μακεδονία, αλλά και στην ελληνική Μακεδονία του 1913 483

K. Ντίνας, A. Χατζηπαναγιωτίδη

Η ελληνική γλώσσα ως δεύτερη/ξένη. Η περίπτωση των Παρευξείνιων Χωρών (Ρωσία, Ουκρανία, Γεωργία) 496

A. Νάτσινα

Η διδασκαλία της νεοελληνικής λογοτεχνίας ως ανώτερου επιπέδου γλωσσιμάθειας για ξενόγλωσσους ενηλίκους: Στόχοι και μεθοδολογία 509

Σ. Οικονόμου, Π. Σιδηροπούλου

Η εφαρμογή των στρατηγικών εκμάθησης λεξιλογίου στο εγχειρίδιο «Ελληνικά για προχωρημένους (ομογενείς και αλλογενείς)», γ' κύκλος ... 517

N. Παλαιολόγου, O. Ευαγγέλου

Η διαπολιτισμική ικανότητα των εκπαιδευτικών 539

T. Παπά

Η χώρα του Αριστοτέλη – Η εικόνα της Ελλάδας στα εγχειρίδια διδασκαλίας της ελληνικής ως ξένης 552

M. Παπαγεωργίου, Π. Πατσαλά

Online λεξικά και γλωσσάρια της ελληνικής γλώσσας: Ταξινόμηση, αξιολόγηση και διδακτική αξιοποίηση 561

A. Παπαγεωργίου

Η διαμόρφωση ευρωπαϊκής συνείδησης μέσα από την Παιδική Λογοτεχνία. Η εφαρμογή του ευρωπαϊκού προγράμματος ONLY CONNECT από εκπαιδευτικούς στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση 578

E. Παπαλεξοπούλου

Γλώσσα και δόμηση ταυτότητας Ελλήνων ομογενών: Πραγματολογική και συμβολική διάσταση 588

Γ. Περπερίδης, E. Ζάγκα

Η ανάπτυξη ακαδημαϊκών δεξιοτήτων και δεξιοτήτων παραγωγής γραπτού λόγου στη διδασκαλία ξένης γλώσσας με εφαρμογές από το διαδίκτυο 602

M. Πίγκα

Η επίδραση των εξωγλωσσικών παραγόντων στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης ή ξένης 611

E. Ρήγα

Απόκτηση της μητρικής γλώσσας και πρόσωρη εκμάθηση της ξένης γλώσσας 619

Ε. Σάλμοντ

Η διδασκαλία της Ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης για βαρήκοα/κωφά παιδιά 629

Κ. Σεβρής

Πρακτικές γραμματισμού δίγλωσσων παιδιών: 4 μελέτες περιπτώσεων 639

Ε. Σεχίδου

Η ποικιλότητα στη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας . 651

Χ. Σιδηροπούλου

Διδασκαλία και μάθηση του γραπτού λόγου σε πολυπολιτισμικές τάξεις του δημοτικού σχολείου: μια σημειωτική πολυτροπική προσέγγιση 663

Γ. Σιμόπουλος, Ε. Παθιάκη

Ενηλικιότητα και διαπολιτισμική ικανότητα. Το παράδειγμα της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας 678

Ε. Στεργίου

Αξιολόγηση εκπαιδευτικών 693

Α. Τάντοη

Αλλόφωνοι μαθητές Β/θμιας εκπαίδευσης. Επίδοση ξένης γλώσσας και ελληνικής ως 2ης γλώσσας. Περίπτωση αλβανόφωνου μαθητικού κοινού . 699

Χ. Αντωνάτου, Π. Μπάλη, Ν. Μπούρας, Κ. Τούρα, Λ. Τριανταφυλλίδου

Αξιολόγηση γλωσσικής επάρκειας στην Ελληνική ως δεύτερη γλώσσα σε αλλόγλωσσους μαθητές της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης 709

Κ. Τσεβίκη-Μπαϊβερτιάν

Η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στο ορθόδοξο αραβόφωνο και τουρκόφωνο φοιτητικό κοινό της Πόλης 725

Α. Χατζηδάκη

Η συμμετοχή μεταναστών γονέων στήν εκπαίδευση των παιδιών τους: Οι αντιλήψεις των δασκάλων και οι πρακτικές των γονέων 732

Ε. Χατζημαυρούδη

Υιοθέτηση μεθόδων διδασκαλίας των ξένων γλωσσών στο μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση – Διδασκαλία της αρχαίας ελληνικής γλώσσας με έμφαση στα πολιτισμικά συμφραζόμενα 746

A. Χατζηπαναγιωτίδη

Οι ασκήσεις ως μέσο κατανόησης και επικοινωνίας 765

Σ. Χατζησαββίδης, Ε. Ανάγνου, Π. Χατζηθεοχάρους, Β. Μπέτελ-Αλεξανδρίδου

Διδακτικό υλικό στην εκπαίδευση ενηλίκων: Από το σχεδιασμό στην αξιολόγηση του διδακτικού υλικού για το γλωσσικό γραμματισμό στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας 777